

Raadsvergadering	3 juli 2018
Volgnummer	61-2018
Onderwerp	Jaarstukken 2017
Programmanummer	15 Algemene inkomsten en uitgaven
Registratienummer	2018-16181
Collegevergadering	29-05-2018
Portefeuillehouder	Wethouder Aarts
Organisatieonderdeel	BCC Concernzaken
Behandelend ambtenaar	RPJ Baggen Telefoonnummer: 043-350 4390 roger.baggen@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Gemeenterekening 2017 bijlage 3 Mandaatbesluiten 2017 bijlage 4 Uitgifteregister 2017 bijlage 5 Verwervingenregister 2017 bijlage 6 MPG 2017

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2017 aan. De jaarstukken bestaan uit de gemeenterekening 2017 en het jaarverslag. Zij vormen het sluitstuk van de P&C-cyclus. Zoals afgesproken ontvangt u daarbij tevens de informatie over vastgoedtransacties en de meerjaren prognose over grond- en vastgrondexploitatie (MPGV).

Uit de jaarrekening blijkt dat Maastricht de financiële huishouding op orde heeft. 2017 werd afgesloten met een positief resultaat, waarbij een aanvankelijk dreigend tekort van ruim 8 miljoen

euro (Uitvoeringsbeeld bij begroting 2018) werd omgebogen naar een resultaat van € 8,461 mln. voordelig (€ 1,240 mln. voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering en € 7,221 mln. incidenteel resultaat). Het positieve resultaat kon gerealiseerd worden na besluitvorming van de raad in de managementrapportage 2017 om de verwachte tekorten geheel om te buigen met incidentele middelen voor een bedrag van € 2,9 mln.

De tekorten kwamen voornamelijk uit het sociaal domein (veroorzaakt door vooral jeugdzorg, beschermd wonen en armoedebeleid), waar de decentralisaties hebben geleid tot overschrijdingen van de door het Rijk sterk verlaagde budgetten. Nagenoeg alle doelstellingen zijn behaald.

Het jaar 2017 laat tegelijkertijd zien dat we nog een lange weg te gaan hebben om de Rijkskortingen op het sociale domein, en dan met name de jeugdzorg, terug te dringen. Op dit terrein blijkt onze regio zwaar getroffen. De structurele tekorten van de 3-decentralisaties zijn fors door de voor onze regio relatief hoge extra rijkskortingen en een daarnaast toenemende zorgvraag. Wij maken ons sterk om hiervoor extra (incidentele en structurele) middelen van Den Haag te krijgen. In 2018 is hiervoor door het Rijk incidenteel de 'stropenpot' geïntroduceerd voor een totaalbedrag van € 200 mln. landelijk. Hoe de verdeling van deze pot gaat plaatsvinden en welk bedrag Maastricht zal ontvangen, wordt echter pas duidelijk bij de septembercirculaire 2018.

Het college heeft in september 2016 de bestuursopdracht uitgevaardigd om inkomsten en uitgaven in het sociale domein beter in balans te brengen als antwoord op de tekorten in het sociaal domein die een serieuze bedreiging vormen voor ons solide financieel beleid. Hiertoe is in de begroting 2018 en de meerjarenraming een stelpost opgenomen voor de draaiknoppen sociaal domein voor een bedrag van € 3,5 mln. in 2018 olopend naar ruim € 8 mln. in 2021.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. De jaarstukken 2017 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 8,461 mln. voordelig.
3. In te stemmen met het deels terugdraaien van de incidentele dekking conform de managementrapportage 2017 en hiervoor het voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,240 mln. voordelig terug te storten voor een bedrag van € 0,3 mln. in de reserve mobiliteitsfonds, € 0,3 mln. in de reserve innovatieopdracht en € 0,64 mln. in de reserve decentralisaties sociaal domein.

4. In te stemmen met het storten van de vrijgevallen reserves in de reserve overloop voor een totaalbedrag van € 5,043 mln.
5. In te stemmen met de vorming van nieuwe reserves (in totaal € 1,195 mln.):
 - a. Reserve speeltoestellen voor een bedrag van € 0,643 mln.
 - b. Reserve groot onderhoud C3 voor een bedrag van € 0,552 mln.
6. In te stemmen met het storten van het restantbudgetten incidenteel resultaat in de reserve overloop voor een bedrag van € 0,983 mln.
7. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2017.
8. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2017.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

De jaarstukken vormen het sluitstuk van de jaarlijkse gemeentelijke planning & control cyclus. In de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de prestaties uit de programmabegroting. De jaarstukken zijn de consolidatie/samenvatting van de jaarstukken van de organisatieonderdelen. De producten uit deze jaarstukken zijn samengevoegd tot programma's. De gemeentebrede jaarstukken bestaan uit 4 hoofdstukken. In de beleidsverantwoording hoofdstuk 1 is op hoofdlijnen aangegeven wat we hebben gerealiseerd in 2017. In de programmaverantwoording hoofdstuk 2 worden de verschillende onderwerpen in detail uitgewerkt. In hoofdstuk 3 worden de verplichte paragrafen weergegeven. De financiële rekening is opgenomen in hoofdstuk 4.

2. Gewenste situatie.

In de programmabegroting 2017 heeft de raad de kaders aangegeven waarbinnen het college de uitvoering ter hand heeft genomen. Met de managementrapportage is de raad tussentijds op de hoogte gesteld over de stand van zaken van de in de begroting 2017 voorgenomen prestaties, de bedrijfsvoering en de financiële randvoorwaarden. In deze jaarstukken 2017 legt het college eindverantwoording af over het gevoerde beleid in 2017.

Resultaatbestemming

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat zowel bij de begroting als bij de jaarstukken eerst een overzicht wordt gegeven van de baten en de lasten. Daarna wordt het resultaat bestemd, d.w.z. wordt aan reserves toegevoegd of onttrokken. De mutaties in de reserves vormen dus de resultaatbestemming. In onderstaande tabel een samenvatting van het overzicht

baten en lasten per programma. Het gedetailleerde overzicht baten en lasten per programma is opgenomen in paragraaf 4.4. van de gemeenterekening. In paragraaf 4.4.1 wordt het totaal saldo baten en lasten groot € 21,227 mln. voordelig nader toegelicht en in paragraaf 4.4.3 wordt de resultaatbestemming (=mutaties in reserves) toegelicht. In onderstaande tabel staat een samenvatting van de resultaatbestemming.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2017, primitief	Begroting 2017, na wijziging	Rekening 2017	Resultaat 2017
Totaal van saldo van baten en lasten	15.819	30.009	8.782	21.227 V
Toevoeging reserves	28.257	29.127	33.091	3.964 N
Onttrekking reserves	44.076	59.136	50.334	8.802 N
Resultaat	0	0	8.461 V	8.461 V

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	1.240 V
Incidenteel resultaat	7.221 V
Resultaat na vennootschapsbelasting	8.461 V

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering na vennootschapsbelasting

De totale begroting 2017 (na wijziging) van de gemeente Maastricht bedraagt ca. € 529 mln. Mede door strakke sturing van bestuur en management sluiten we het jaar 2017 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,240 mln. voordelig na vennootschapsbelasting. Het positieve resultaat kon gerealiseerd worden na besluitvorming in de managementrapportage 2017 om de verwachte tekorten (veroorzaakt door vooral jeugdzorg, beschermd wonen en armoedebeleid) geheel om te buigen. Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar paragraaf 4.4 van de jaarrekening 2017.

Incidenteel resultaat

In december 2017 heeft uw raad ingestemd met een gedeeltelijke aanpassing van de nota reserves & voorzieningen (zie raadsbesluit 12 december 2017). In de praktijk blijkt dat deze nieuwe regels echter op bezwaren stuiten en moeilijk toepasbaar zijn. De accountant moet uiteraard wel deze regels hanteren bij zijn controle.

Dit is de reden dat een groot deel van de reserve overloop vrijvalt ten gunste van het resultaat.

De reserve overloop bevat middelen die ingezet moeten worden in 2018, dat betekent dat vrijval van deze middelen ook weer bestemd moet worden voor deze projecten.

In onderstaand overzicht wordt de vrijval van de reserve overloop toegelicht:

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Vrijval reserve overloop Stadsbeheer (SB)	387 V
Vrijval reserve overloop Veiligheid en Leefomgeving (V&L)	293 V
Vrijval reserve overloop Beleid & Ontwikkeling (B&O)	4.200 V
Vrijval reserve overloop Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie (BCC)	163 V
Totaal	5.043 V

Vrijval Reserves overloop B&O, V&L, BCC en SB (€ 5,043 mln.)

Betreft reserve overloop B&O uit 2016 voor aangegane verplichtingen (zoals A2, De Karosseer) die langer lopen dan een jaar. Op basis van de strikte regels moeten we het bedrag laten vrijvallen in 2017 op verzoek van de accountant, echter deze middelen zijn wel nog nodig in komende jaren omdat er verplichtingen op rusten. Onder de reserve overloop V&L, SB en BCC lagen geen harde verplichtingen (of collegebesluiten) ten grondslag maar ook deze gelden zijn wel nodig voor uitvoering in 2018.

Door de vrijval (en nieuwe vorming) verandert het bestedingsdoel niet.

We zullen na de jaarrekeningcontrole verder analyseren hoe we de regels over de reserve overloop dienen bij te stellen.

Verder vallen twee voorzieningen vrij door de striktere toepassing van de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In onderstaand overzicht wordt de vrijval van de voorzieningen toegelicht:

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Vrijval voorziening groot onderhoud (C3)	552 V
Vrijval voorziening speeltoestellen (Sport)	643 V
Totaal	1.195 V

Nieuwe reserves (€ 1,195 mln.)

De voorziening speeltoestellen bij Maastricht Sport en voorziening groot onderhoud C3 (Centre Ceramique, Kumulus en NHMM) voldoen niet aan de boekhoudregels omdat voor deze voorzieningen nog geen actueel meerjarenonderhoudsplan aanwezig is. Derhalve heeft de accountant voorgesteld om deze voorzieningen vrij te laten vallen. Beide voorzieningen zijn echter nodig en in de nabije toekomst zullen ook hiervoor actuele onderhoudsplannen worden opgesteld. Wij stellen derhalve voor deze voorzieningen opnieuw te vormen, echter dit te doen middels een reserve. Door de omzetting van deze voorzieningen in reserves verandert het bestedingsdoel niet. Echter in het kader van rechtmatigheid kunnen deze voorzieningen pas in 2018 omgezet worden naar een reserve.

Tot slot zijn in het begrotingsjaar bepaalde budgetten beschikbaar gesteld die om moverende redenen niet zijn uitgegeven. Het college stelt voor om deze restantbudgetten te storten in de reserve overloop.

In onderstaand overzicht worden de overige restantbudgetten toegelicht:

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Leidraad cultuurhistorische objecten	269 V
Bestuurskracht en intensivering samenwerking	150 V
Griffie (vernieuwing installaties)	50 V
Economische structuurversterking Europe Calling	116 V
Openbare verlichting	398 V
Totaal	983 V

Overige posten (€ 0,983 mln.)

Dit betreft enerzijds uitvoering geven aan reeds genomen collegebesluiten zoals voor de storting in de leidraad cultuurhistorische objecten (€ 0,269 mln.). Anderzijds betreft dit benodigde budgetten die in 2017 geormerkt hiervoor waren (€ 0,398 mln. openbare verlichting), maar waar door diverse redenen geen uitvoering aan is gegeven. Deze budgetten zijn echter nodig voor de uitvoering in 2018. Omdat deze bedragen niet begroot zijn, moeten deze via het incidenteel resultaat in 2017 worden geormerkt, zodat in 2018 vrijval ten gunste van de reguliere budgetten kan plaatsvinden dan wel t.g.v. voorzieningen (cultuurhistorische objecten).

Per saldo leidt de vrijval van de reserves, voorzieningen en enkele overige budgetten tot een positief incidenteel resultaat van € 7,221 mln. Dit blijkt uit onderstaand overzicht:

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Vrijval reserve overloop op verzoek accountant	5.043 V
Vrijval voorzieningen op verzoek accountant	1.195 V
Voorstel college resultaatbestemming overige budgetten	983 V
Totaal	7.221 V

Incidentele dekking

Uw raad heeft bij de vaststelling van de managementrapportage 2017 besloten, dat het verlagen van de beleidsreserves ten behoeve van de incidentele dekking opnieuw wordt bekeken, indien het resultaat bij de jaarrekening 2017 dit toelaat. Op basis van het rekeningresultaat 2017 is dit het geval en is volledige inzet van de beleidsreserves niet nodig.

In onderstaande tabel een overzicht per soort maatregel die gebruikt is voor de incidentele dekking van € 2,9 mln. bij de managementrapportage 2017.

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Vrijval reserve decentralisaties	1.000 V
Vrijval reserve innovatieopdracht	300 V
Meer inkomsten parkeren niet storten in reserve Mobiliteitsfonds	300 V
Vrijval reserve WA eigen risico	200 V
Vrijval reserve verkiezingen	200 V
Vrijval reserve productiemiddelen huisvesting	900 V
Totaal	2.900 V

Door het positieve jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,240 mln. kan een deel terugvloeien naar bovenstaande reserves. Conform raadsbesluit van de managementrapportage 2017 stellen wij voor het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering conform onderstaande tabel terug te storten naar onderstaande beleidsreserves.

Raadsvoorstel

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Terugstorten naar reserve decentralisaties	640 V
Terugstorten naar reserve innovatieopdracht	300 V
Terugstorten in reserve Mobiliteitsfonds	300 V
Totaal	1.240 V

Vennootschapsbelasting

De gemeente Maastricht is vanaf 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Begin 2018 is de aangifte Vpb over het jaar 2016 ingediend met een fiscale winst van € 52.000, hetgeen resulteerde in een te betalen Vpb van € 10.000.

Over het jaar 2017 wordt een fiscale winst van soortgelijke omvang verwacht. Om die reden is eenzelfde bedrag als vennootschapsbelasting opgenomen. De aangifte Vpb over 2017 dient voor 1 november 2018 te worden ingediend.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht komt tot uitdrukking in een basisset kengetallen (zie paragraaf 3.3.4 Jaarstukken 2017). Het realiseren van onze ambities in deze financieel onzekere tijden is een zware opgave. Het college is zich daarvan bewust. Daarom wordt vastgehouden aan een strenge begrotings- en uitgavendisipline. Begrotingstekorten worden niet geaccepteerd en er worden geen financiële problemen naar de toekomst geschoven. De afspraken die daarvoor in de programmabegroting 2017 zijn gemaakt zijn ook gerealiseerd.

De financiële positie kan op basis van de kengetallen als “voldoende tot goed” worden beoordeeld. Het beeld is stabiel. Specifieke maatregelen zijn niet nodig, maar wel moeten we blijvend aandacht schenken aan de solvabiliteit en de structurele exploitatieruimte. Dit laatste blijkt ook uit het overzicht incidentele baten en lasten (zie paragraaf 4.4.2 Jaarstukken 2017). De conclusie uit dit overzicht is dat de baten en lasten structureel nagenoeg in evenwicht zijn. Dit geldt nog niet voor met name de Jeugdzorg. De structurele tekorten van de 3-decentralisaties zijn fors door de voor onze regio relatief hoge extra rijkskortingen en een daarnaast toenemende zorgvraag. Wij maken ons sterk om hiervoor extra (incidentele en structurele) middelen van Den Haag te krijgen. In 2018 is hiervoor door het Rijk incidenteel de ‘stropenpot’ geïntroduceerd voor een totaalbedrag van € 200 mln. landelijk. Hoe de verdeling van

deze pot gaat plaatsvinden en welk bedrag Maastricht zal ontvangen, wordt echter pas duidelijk bij de septembercirculaire 2018.

Het college heeft in september 2016 de bestuursopdracht uitgevaardigd om inkomsten en uitgaven in het sociale domein beter in balans te brengen als antwoord op de tekorten in het sociaal domein die een serieuze bedreiging vormen voor ons solide financieel beleid. Hiertoe is in de begroting 2018 en de meerjarenraming een stelpost opgenomen voor de draaiknoppen sociaal domein voor een bedrag van € 3,5 mln. in 2018 oplopend naar ruim € 8 mln. in 2021.

Tot slot blijkt uit de ratio weerstandsvermogen (zie paragraaf 3.3.3 Jaarstukken 2017) dat we “voldoende” (inclusief vruchtboomfonds “uitstekend”) in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Voor de berekening van deze ratio weerstandsvermogen zijn de risico’s van de gemeente Maastricht voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risico’s hebben betrekking op: risico’s gemeentefonds, eventuele extra rijksbezuinigingen, decentralisatie van taken, stedelijke programmering, cofinanciering, verbonden partijen, juridische procedures en de overige risico’s zoals opgenomen in de risico-inventarisatie (zie paragraaf 3.3.2 Jaarstukken 2017).

Controleverklaring

De accountant heeft zijn controlewerkzaamheden afgerond. Op basis van zijn bevindingen heeft de gemeente Maastricht een goedkeurende controleverklaring ontvangen voor zowel het onderdeel getrouwheid als rechtmatigheid.

De accountant legt zijn bevindingen vast in een accountantsverslag. Dit verslag is door de accountant op 21 juni 2018 besproken in de commissie Begroting en Verantwoording van de raad.

Privaatrechtelijke onroerend goed transacties

Conform artikel 7 van de financiële verordening moet het college de raad periodiek informeren over alle privaatrechtelijke onroerend goed transacties (aankopen, verkopen, erfpachten). Deze informatie is opgenomen in bijlage 2 (Mandaatbesluiten 2017), bijlage 3 (Uitgiftheregister 2017) en bijlage 4 (Verwervingenregister 2017).

MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties

In aanvulling op de planning & control cyclus ontvangt de raad de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2017 (bijlage 6 MPG 2017). In de jaarrekening 2017 zijn de resultaten van het afgelopen jaar opgenomen. In de MPG 2017 zijn de resultaten van 2017 verwerkt en wordt een doorkijk gegeven naar de komende jaren.

Indicatoren.

Niet van toepassing.

3. Argumenten.

Niet van toepassing.

4. Alternatieven.

Niet van toepassing.

5. Financiën.

Niet van toepassing.

6. Vervolg.

Niet van toepassing.

7. Participatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,
De Secretaris, De Burgemeester,
P.J. Buijtels. J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d 29-05-2018., organisatieonderdeel BCC
Concernzaken, no. 2018-16181;

gelet op: Gemeentewet Financiële verordening

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2017 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 8,461 mln. voordelig.
3. In te stemmen met het deels terugdraaien van de incidentele dekking conform de managementrapportage 2017 en hiervoor het voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,240 mln. voordelig terug te storten voor een bedrag van € 0,3 mln. in de reserve mobiliteitsfonds, € 0,3 mln. in de reserve innovatieopdracht en € 0,64 mln. in de reserve decentralisaties sociaal domein.
4. In te stemmen met het storten van de vrijgevallen reserves in de reserve overloop voor een totaalbedrag van € 5,043 mln.
5. In te stemmen met de vorming van nieuwe reserves (in totaal € 1,195 mln.):
 - a. Reserve speeltoestellen voor een bedrag van € 0,643 mln.
 - b. Reserve groot onderhoud C3 voor een bedrag van € 0,552 mln.
6. In te stemmen met het storten van het restantbudgetten incidenteel resultaat in de reserve overloop voor een bedrag van € 0,983 mln.
7. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2017.
8. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2017.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 3 juli 2018.
de griffier, de voorzitter,